

BLOG

In control

Jan Willem Taams

UTOPIE

Mens, organisaties en samenleving willen graag in control zijn. Dit wordt steeds complexer doordat ontwikkelingen en veranderingen sneller gaan en efficiënter dienen uitgevoerd te worden. In control zijn wordt een utopie mede door alle wet- en regelgeving die is gecreëerd. De samenleving is in een neergaande spiraal terecht gekomen door iedere keer nieuwe schandalen met als reflex nieuwe wet- en regelgeving. Houding en gedrag van mensen wordt hierdoor niet of nauwelijks in positieve zin beïnvloed. Sterker, er ontstaat een mentaliteit van om de regels heen te organiseren. Accountants constateren ook regelmatig dat regels niet meer te controleren zijn zoals bijvoorbeeld het geval is met de wet normering topinkomens. Naast deze ontwikkeling vragen organisaties steeds meer van mensen en tegelijkertijd wordt er minder budget beschikbaar gesteld om belangrijke activiteiten uit te voeren. Een goede in control cultuur komt op deze manier niet of nauwelijks van de grond.

BEELD

In het artikel 'Banken als poortwachters van het financiële stelsel: Werkt dat een beetje?', in het Tijdschrift voor Compliance, wordt door Geert Vermeulen hierover een helder beeld geschetst. Hij doet dit naar aanleiding van het witwasschandaal bij ING. In zijn artikel gaat Vermeulen onder andere in op de hard controls en manier waarop deze beheersmaatregelen zijn georganiseerd binnen banken. Hij komt daarbij tot de conclusie dat het opsporen van witwasconstructies en/of corrupte betalingen bij banken gelijk staat aan zoeken naar

een speld in een hooiberg. Vermeulen schets daarbij een deprimerend beeld van jonge en hoog opgeleide professionals, die behoorlijk geestdodend werk verrichten dat vaak ook al door andere financiële instellingen is verricht. Hij merkt in dit artikel overigens ook subtiel op, dat in de commotie rondom ING de opmerking van De Nederlandse Bank, dat de toestand bij andere banken niet veel beter is, een beetje is ondergesneeuwd!

VERWACHTING

Vermeulen constateert verder dat er onvoldoende was geïnvesteerd in kwalitatieve en kwantitatieve capaciteit en in de automatisering van de ING Bank. Ondertussen blijkt dat de kwestie in Nederland mogelijk het topje van een ijsberg is. In Italië is het openbaar ministerie aldaar begonnen met nader onderzoek. Het zal niet verbazen als er sprake is van een olievlek die behoorlijk lastig is op te ruimen. Dit komt doordat de toon aan de top jarenlang de nadruk op commercie heeft gelegd ten behoeve van de ontwikkeling van de financiële resultaten. De aandacht voor compliance was minder interessant gezien vanuit kostenoverwegingen. Door de opgelegde boete en de terugvordering van oneigenlijk verkregen winsten denkt de top van de bank daar naar verwachting anders over. De financiële business case is dramatisch verslechterd en ook de reputatie heeft een flinke knauw opgelopen. In control was het in ieder geval niet en hopelijk staat dit thema nu weer hoger op de overvolle bestuurlijke agenda.